

Echtpaar Pauwels baatte 27 jaar café Petit-Paris uit en deelt al 60 jaar lief en leed

Dikke Louis en zijn Victoire :

diamant !

Op 22 november 1941 was het de Oostendse pastoor Dobbels die in het Engelse Preston het huwelijk inzegende van Louis Pauwels en Victoire Corneau. „Een rare paster”, herinnert Dikke Louis zich de geestelijke, „hij probeerde mijn moeder én de trouwers voor dezelfde plechtigheid te laten betalen. We waren evenwel alert en konden die malle dubbel en dik verhinderen !” Bij de navy zijnde had Louis blijkbaar tijd genoeg om schot in zijn gezin te steken, want toen ze in 1944 terug in Oostende aankwamen, waren Jacqueline (59), André (58) en Willy (57) al geboren. Het drietal werd na de bevrijding aangedikt met Marcel (49) en Viviane (47). Die kroost reikte oma en opa op haar beurt negen kleinkinderen... en zes achterkleinkinderen aan. Spreken over de oorlogsjaren in Engeland is voor Dikke Louis vooral dwepen met de 'favoriete van the forces', Vera Lynn. „Ik hoorde al haar liedjes graag. Het staat beschreven, dat men op mijn begrafenis heel zeker „We'll meet again...” moet spelen. Mekaar weerzien, is toch de mooiste lus om gisteren en vandaag aan mekaar te knopen !”(Foto ET)

Opgegroeid in het socialistisch gat dat de Veldstraat was met zijn werkmenslokaal *Noordstar*, heeft Louis Pauwels zijn volkse afkomst nooit verloochend. In diezelfde straat — later naar rooie menner Jules Peurquaet genoemd — maar aan de andere kant van de boulevard, hield moeder Hélène omzeggens heel haar leven café Belga open. Enig kind Louis, geboren op 11 mei 1922 — vluggerd op school — koos als tiener prompt voor de visserij die hem in de hete meidagen van 1940 naar Engeland bracht alwaar hij resoluut voor de navy koos. Bizarre tijden waarin hij zich evenwel geruggensteund wist door *zijn moksje* Victoire die eveneens het vasteland was ontvlucht en in een Prestonse katoenfabriek met naald en garen aan de kost kwam. Beide jongemensen die er op 22 november 1941 trouwden, zouden enkele jaren na de bevrijding hun eigen, heel kleurrijke geschiedenis schrijven toen ze een week voor Kerstmis 1953 het café Petit-Paris overnamen. Onvergetelijk volksevenest, door God-en-iedereen naar de kontmollige uitbater *Dikke Louis* gedoopt!

Al woonde vader Marcel, plakker afkomstig van Alveringem, dichtbij De Noordstar, dan heeft hij — socialist zijnde — nooit in een 1e meistoet opgestapt. Brave vent Marcel liet iedereen met rust... Puur Oostendse moeder Hélène D'Hondt die café Belga uitbaatte, was niet zo'n braaf sapristietje als pa: „*Je godverdomsche nieuwèrd*”, heeft ze mij nog toegekrijst, „*k'èn zo-vele afgezien met joen. Je*

woog vuuf kilo en olf... en 'k woaren gescheurd toe aan mijn naffel!”

Moeders herberg was gelegen tegenover de SEO-bakkerij en tussen gazettenwinkel Degryse en beenhouwer Maurits Vandecasteele, door iedereen gekend om zijn goede worsten. Na een vijftal jaar school te hebben gelopen in Ieperstraat, deed Louis zijn laatste drie jaar in de Albertschool, toen aanzien als de

beste onderwijsinstelling van de stad. „Bekend als wreedgoede leerling, was ik nooit uit de eerste drie. Mijn speelkameraadjes waren Maurits, Georges en zus Jeannot van boekhandel Degryse.”

— **De boulevard...**

In de kiender-vriejoage was er Rolande

— Louis: „Rond de jaren 1930 lanceerde de Alfons Pieterslaan de allereerste Oostendse braderie. Een koopjesvierdaagse die nog altijd als de *dulsten* van stad staat genterd.”

— **Sportpaleis in de Rogierlaan...**

— Louis: „Waar is de tijd dat *boksen* de populairste sport ter wereld was? Toen Joe Louis en Max Schmeling mekaar in Amerika de zwaargewichtstitel betwistten, heb ik onze Karel Sys de nationale titel weten behalen tegen een zekere Berlamont uit de Walenpays. In mijn kinderjaren kon ik als kloeke jongen zeker mijn mannetje staan.”

— **Plechtige communie gedaan?**

— Louis: „Deed ik in de

Sint-Jozefskerk, want moeder wilde het. Een leeftijd waarin *kiender-vriejoages* hun kop opstaken. Ik was verlekkerd op Rolande die naast De Noordstar woonde. De bootsmansdochter was de keppe... aan wie ik mijn eerste zoentje kwijt wou...”

Na zijn lager onderwijs ging Louis in de Schippersstraat naar de Visserijschool, waar meester Calant hem na een paar maanden bij zich riep en zei: „*Jongen, gij kunt hier niets bijleren... ga maar naar zee.*” „Hij vond mij te slim voor de andere leerlingen. Zo kwam het dat ik ben meegegaan als *jongetje* op de O.105 Jacqueline Florimond van Pannenaar Henri Verhaeghe.”

— Louis: „Dat was tuffen naar de Witte Bank ter hoogte van Denemarken. Binstdien moest ik vuiligheid opkuisen, petatten schillen voor de machinist die het eten klaarmaakte en de logies uitvegen...”
Toch zat er schot in je carrière...

— Louis: „Op mijn 16de was ik lichtmatroos, zes maanden later matroos en als puber van 18 de jongste stuurman op de visbakken van Crops. Jammer van de oorlog, zoniet had ik het zeker tot jongste kapitein gebracht. Visbakken voeren toen nog op kolen en verstooken tot 12 ton kolenbrieketten per dag. We voeren in

vier dagen en half naar IJsland en visten er op kabeljauw, schelvis en rode penen.”

— **Was je een sportieve puber?**

— Louis: „Als voetballer bij de mariniers was ik een niet gemakkelijk te passeren back. In de tijd van Bartali en Romain Maes kon ik als tiener een aardig pedaaltje duwen. De latere Oostendse wielcrack Jean Laroye — wiens ouders 't *Molentje* runden in de Kapellestraat — kon me aanvankelijk niet volgen. Maar Jeantjes 'thuis' had geen poen te kort: zoonlief mocht trainen waar en wanneer hij wilde, had een velo om U tegen te zeggen... zodat mijn heerschappij vlug afgelopen was.”

— **Een muzikale jongen?**

— Louis: „Ik had geen misse zangstem en een eigen Hohne-raccordeon die ik zonder solfège bedwong. Vooral het repertoire van Tino Rossi lag mij goed met „*Le plus beau tango du monde*” als nummer 1.”

't Zeegat in achter tongen

Bierleverancier Tjannie Brissinck keek op een dag Pauwels diep in de ogen en sprak : „*Godverdomme, Louis,*

je bent nogal een commerçant. Luister vriend, ik heb een goeie café voor jou : Petit Paris is over te nemen. Toen Louis toesloeg werd bewuste herberg door de Wervikse hoerenmadam Tietietje uitgebaat, die zich niet bewust was dat dagdagelijks zo'n 5000 mensen langsheen haar vitrienen passeerden. Dus kon men aldaar een aantrekkingspool voor lichte zeden missen als de pest...”

— **Louis :** „Nonkel Fernand plakte en schilderde en toverde het café om tot een fantastisch etablissement. Eén week voor Kerstmis 1953 zijn we erin getrokken. André Van Parys, begeleid door zingende drummer Zwarte Pier, trok tijdens de opening sakkerse populaire riedels uit zijn accordeon.”

— **Julie waren dag en nacht geopend ?**

— **Louis :** „Van 's voormiddags 11 u. tot 's morgens 6 u. stonden wij ter beschikking van de klanten. Normaal kwamen de ouders van Victoire — John Corneau en vrouwtje — om 6 u. in de morgen naar beneden om de *nuchtendklantjes* op hun wensen te bedienen.”

Het Petit-Pariscafé van Dikke Louis had zijn principes. Dronkaards vlogen in de kortste keren met hun klikken en klakken buiten. „Er werd nooit geld geleend, dus hadden we nooit een boek van klanten die

op de plak consumeerden. We hebben 27 jaar *Petit-Paris* gerund en we moeten van niemand maar één frank hebben.”

— **Wat kon je bij jullie krijgen ?**

— **Louis :** „Je kon bij manier van spreken echt alles krijgen van biefstuk, spiering tot vis-specialiteiten als kabeljauw, tongen, mossels en tarbot. Al naargelang met frieten of gekookte patatjes. Ook onze pikante goulache viel zeer in de smaak.”

— **En de prijzen ?**

Week vóór Kersmis 1953 Petit Paris overgenomen

— **Louis :** „Heel schappelijk. We hebben nog dagen gehad van 250 couverts. Robert Quartier was de sympathieke kelner en dochter Jacqueline de dienst. Victoire, die graag mosselen mag... maar ze verdomd niet graag bereide omwille van 't werk, stond in de keuken. En zeggen dat we 't meest van al aan die weekdier-tjes verdienden !”

— **Hoeveel kilo patatten joegen jullie erdoor ?**

— **Louis :** „Ik durf het haast niet zeggen... 100.000 kilo in een jaar... ofte 2000 kg in een week ! We hadden een oud manneke als patattenschiller.”

— **Rondpunt Petit-Paris, nooit indommende brok puurste Oostendse belle époque...**

— **Louis :** „Boulevard, Nieuwpoortsteenweg, 't Paard en 't Kroontje zijn de slagaders van het Petit-Parishart. Eens was 't Kroontje met zijn

Hoanegank, Kloefenpaleis en De Vier Seizoenen de wijk van 't gewone volk. Genre mensen dat onze zaak bevolkte. Al lag de boulevard mij nog het nauwst aan mijn hart. Een laan met een verleden : wie herinnert zich *Numero 100* niet, de kruideniesspecialzaak die een regelrechte concurrent was van SEO. Of de Bébé Chique gerund door de echtgenote van wielercrack Staf Vanslebrouck. Wij herinneren alleszins de Biercoo, want toen aldaar om middernacht de deur toeging... zakten er nogal een resem pintenpakkers af naar onze Petit-Paris !”

Diamant

Volgende week vrijdag 23 november zijn Louis Pauwels en zijn Victoire 60 jaar getrouwd. En net als bij hun gouden bruiloft gaan ze nu **in het diamant** de voeten onder tafel steken in restaurant Benny. Daags voordien komt burgemeester Vandecasteele het eeuwige paar gelukwensen.

100.000 kilo petatten per jaar

— **Wat maakte Victoire voor jou zo uniek ?**

— **Louis :** „Ze was schoon, slank, *fientig* en altijd mooi aangedaan. Persoonlijkheid op wie ik op slag verliefd werd...”

— **Wie was Louis dan wel ?**

— **Victoire :** „Iemand die direct in mijn smaak viel. Volgens hem keek het vrouwvolk graag in zijn mooie bruine ogen. 't Is mogelijk, al zijn het van tijd verdikse deugnietogen !”

Plezierige en minder leuke momenten
Autobus bijna in 't café

Tijdens een beestenleven van 27 jaar dag en nacht een café openhouden volgen plezierige en minder leuke momenten mekaar natuurlijk op. Louis, die nooit een pint dronk op zijn werk, heeft al altijd een goed hart gehad. Hoe stoer hij ook voorkwam, dan belette dit niet dat hij bij momenten heel veel medeleven voelde voor mensen in nood...

Werd over een borg gesproken dan hadden Louis en Victoire de duivel gezien. „Toch was er een ventje dat van mij mocht in 't krijt staan. Keer op keer was zijn pensioentje een paar dagen voor de nieuwe uitkering op. Hij kreeg zijn pintje... dat hij toch in de kortste keren betaalde.”

— **Heeft zich ooit iets onvergetelijks voorgedaan ?**

— **Louis :** „'t Gebeurde op een nacht dat onze Petit-Paris stampvol zat. Kwam daar een autobus van Ramoudt Tours rats onze kant op, maar kon ijlings iets laveren en — dankzij een stevige afschutting ter bescherming van voetgangers ! — op een klein halfmetertje van onze gevel tot stilstand komen.”

— **Wat had er zich voorgedaan ?**

— **Louis :** „Vanuit de Nieuwpoortsesteenweg komende had de bus aan het Petit-Pariserondplein geen gevaar gezien vanuit de voorrang hebbende Torhoutsesteenweg. Op dit ogenblik vlamde een auto vanuit de richting casino rats op de autobus. De twee bejaarde inzittenden waren op slag dood... Zonder die afschutting ware de ramp beslist nog fataler geweest.”

Met 14 bemanningsleden en 78 angstige zielen het Kanaal over

Naar Engeland

Matroos Louis Pauwels lag met de visbak O.299 van Crop's ter hoogte van IJsland, toen kapitein Berten Neuville vernam dat zijn vrouw op 10 mei 1940 bevallen was van een dochter. De dag dat de Tweede Wereldoorlog losbrak ! Redenen genoeg om ijlings naar Oostende terug te keren, waar ht vaarttuig zes dagen later kon aanleggen.

Om 22 u. op 16 mei 1940 in Oostende aangekomen bleek er drift en vrijheidsdrang voldoende om met een proppenvolle boot op zaterdag 18 mei de plas over te steken naar Engeland. „Niet alleen mijn ouders waren mee, maar ook mijn vriendin Victoire met ouders en zus. De 14 bemanningsleden en 78 op de vlucht gedreven mensen stoomden met de op kolen stokende visbak regelrecht naar 't noordwesten van Engeland.”

Ze kenden het geluk niet door Duitse stuka's te zijn opgemerkt. Toen in Fleadwood werd aangelegd, stopte men aan de dokken het werk om de *Belgian boat with refugees on board* een verschrikkelijke sympathieke goeiendag toe te zwaaien. „Toen Leopold III tien dagen later de wapens neerlegde, koelde die vriendschap nog niet aardig af. Zuurheid die gelukkig niet lang duurde...”

— **Gevraagd om bij de navy te gaan ?**

— **Louis :** „'t Mes op de keel man ! Een nieuwe wet beval dat jongeren beneden de 25 konden kiezen tussen landmacht of zeemacht. Ik was toen 19 en heb, visser zijnde, voor de navy gekozen. In het trainingskamp van zowel Britten als buitenlanders kwam ik voor een radaropleiding in aanmerking omwille van mijn kennis van de Engelse taal. Iets wat ik te danken had aan de zondagochtendschool in Oostende.”

— **Julie opdracht tijdens de oorlog ?**

— **Louis :** „In konvooi meevaren naar het Canadese Newfoundland, waar Amerikanen onze zending overnamen. Er zaten Vlamingen en zelfs Oostendenaars op onze boot. We voeren ooit met 12 tankers van Trinidad richting Malta in de Middellandse Zee. Slechts twee boten kwamen aan. Tien grote tankers werden prooi van Duitse onderzeeërs...”

— **Paniek op zulke ogenblikken ?**

— **Louis :** „Je hebt betere momenten in het leven. Als zo'n bommenprojectiel zich in een tanker boorde, werd dit op slag gevolgd door een helse brand die acht uur kon aanhouden. Bewuste rampdag waren het de twee kleinste boten die onge-rept aan het duivels inferno ontkwamen.”

— **Die rampspoed van heel dichtbij meegemaakt...**

— **Louis :** „We hebben slachtoffers nog ijselijk om hulp horen roepen. Maar mensen die in het water lagen, mochten we, bij bevel, niet op het droge brengen. We moesten de duikboot in het oog houden : daarvoor hadden we vooraan en achteraan het schip een kanon, alsmede snelvuurwapens. Zo hebben we eens zo'n U-boot gekelderd !”

— **'t Land van Vera Lynn...**

— **Louis :** „Preston, waar onze families verbleven werd nooit gebombardeerd. Die tijd van Vera Lynn zullen we nooit vergeten. De lady van „*The White Cliffs of Dover*” was de favoriete blondine van de troepen. Op mijn begrafenis moet zeker „*We'll meet again*” gespeeld worden, omdat prachtige muziek en woorden zweren dat we mekaar zeker nog zullen weerzien !”